nieuws

Deal or no deal, that’s the question

nieuws

Komt er een handelsakkoord tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk? “Eind dit weekend valt de beslissing”, laat Ursula von der Leyen, voorzitter van de Europese Commissie, weten na een diner met de Britse premier Boris Johnson in Brussel. "Onze standpunten blijven ver uiteen liggen", zegt ze.

10 DECEMBER 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 10 DECEMBER 2020 17:09

Lees meer over:
brexit
europa
handel

Op 1 januari verlaten de Britten de Europese douane-unie en eenheidsmarkt. De gesprekken over een handelsakkoord tussen de twee partijen lopen al maanden vast op meningsverschillen over het gelijke speelveld voor Europese en Britse bedrijven, de visserij en de beslechting van geschillen.
Woensdagavond kwam de Britse premier Boris Johnson naar Brussel om tijdens een diner met Ursula von der Leyen, voorzitter van de Europese Commissie, een poging te wagen om een doorbraak te forceren. De voorbije weken hebben gesprekken over een handelsakkoord tussen de Europese onderhandelaar Michel Barnier en zijn Britse evenknie David Frost bitter weinig opgeleverd.

Nog hoop op akkoord

“We hadden een levendige en interessante discussie over de stand van zaken van onze bezwaren die nog openstaan”, tweette Ursula von der Leyen na afloop. “We begrijpen nu duidelijk elkaars standpunten. Ze blijven ver uiteen liggen. We zijn overeengekomen dat de onderhandelingsteams meteen opnieuw moeten bijeenkomen om de essentiële thema's op te lossen. Eind dit weekend zullen we een beslissing nemen.”

Duits bondskanselier Angela Merkel ziet nog een kans op een akkoord. Tegelijkertijd maakte ze duidelijk dat Duitsland geen deal tegen elke prijs zal aanvaarden. “Indien er aan Britse zijde voorwaarden zijn die we niet kunnen aanvaarden, dan zijn we bereid het pad van een no deal in te slaan. Eén zaak moet duidelijk zijn: de integriteit van de interne markt moet gegarandeerd worden.”
Duitsland blijft hameren op een gelijk speelveld. Aan Europese zijde wil men immers niet in een situatie belanden waarin staatssteun of lagere milieunormen of sociale standaarden de concurrentiepositie van Europese bedrijven in de interne markt

ondermijnen. “We moeten het eens raken over hoe het ene kamp kan reageren wanneer de andere zijn wettelijk kader verandert”, aldus Merkel.

“Ook met akkoord zijn gevolgen voor België heel zwaar”

Vicepremier en minister van Buitenlandse Zaken Sophie Wilmès waarschuwt dat de gevolgen van het Britse vertrek uit de Europese interne markt en douane-unie voor België zeer zwaar zullen zijn, akkoord of geen akkoord. De Europese Brexit Adjustment Reserve, die over een oorlogskas van vijf miljard euro beschikt, noemt ze een belangrijk instrument voor België.

> **Een no deal zou geen goede zaak zijn, maar een slechte deal zou nog slechter zijn**
>
> Alexander De Croo - Premier

“Het is voor ons land essentieel dat deze som prioritair wordt toegekend aan de lidstaten die het meest getroffen zijn door de specifieke impact van de brexit”, reageert de vicepremier. “De toekenningscriteria moeten trouwens rekening houden met de impact op de kmo's die in België een belangrijk onderdeel zijn van het economische weefsel.”
Wilmès herhaalt dat alles in het werk moet worden gesteld om een handelsakkoord te bereiken, ‘maar niet tegen elke prijs’. “Ik gun de Britten volledige toegang tot de Europese interne markt, maar die toegang moet noodzakelijkerwijs gepaard gaan met regels die eerlijke concurrentie garanderen, anders worden we mogelijk blootgesteld aan Britse dumping op sociaal, fiscaal en milieuvlak.”
“Een no deal zou geen goede zaak zijn, maar een slechte deal zou nog slechter zijn”, reageert ook premier Alexander De Croo. Ook hij verwijst naar de voorwaarden voor de toegang van Britse bedrijven tot de Europese eenheidsmarkt. “Toegang tot de Europese markt is belangrijk, maar dat moet gebeuren op basis van een gelijk speelveld, niet enkel vandaag, maar ook morgen”, aldus de eerste minister.
Europa biedt tariefvrije toegang tot zijn markt aan, maar eist garanties dat de Britse bedrijven hun Europese concurrenten niet zullen wegspelen met staatssteun of minder strenge normen op het vlak van milieu of sociale wetgeving. De Britten willen wel garanderen dat hun normen niet neerwaarts worden herzien, maar weigeren te beloven dat ze hun wetgeving ook in de toekomst blijven afstemmen op de Europese.

Europa bereidt zich alvast voor op no-deal

Al is er dus hoop op een akkoord, dan nog kunnen we maar beter voorbereid zijn op het slechtste scenario: een harde brexit zonder deal. De Europese Commissie heeft al een aantal noodmaatregelen voorgesteld die de luchtvaart, het wegtransport en de visserij moeten vrijwaren ingeval het Verenigd Koninkrijk op 1 januari zonder akkoord de Europese interne markt verlaat.

“De onderhandelingen zijn nog steeds gaande”, licht voorzitter Ursula von der Leyen toe. “Maar gezien het einde van de overgangsperiode heel dichtbij is, is het niet zeker dat een eventueel akkoord op tijd in werking kan treden. We moeten voorbereid zijn op alle scenario's, dus ook een waarin er geen akkoord van kracht is op 1 januari.”
Om chaos te vermijden, heeft de Commissie bijvoorbeeld noodmaatregelen voorgesteld die het vervoer van goederen en passagiers over het Kanaal moeten vrijwaren. Zo heeft ze verordeningen klaar die bepaalde luchtvaartdiensten en het wegtransport voor zes maanden moeten garanderen. Voorwaarde is wel dat de Britten gelijkaardige stappen zetten. Daarnaast komt de Commissie met een verordening die alvast tot eind 2021 de wederzijdse toegang van vissers tot Britse en Europese wateren mogelijk moet houden.
De noodmaatregelen zijn gericht op sectoren die in verhouding hard getroffen zouden worden door een harde brexit omdat terugvaloplossingen ontbreken en de spelers zelf geen verzachtende maatregelen kunnen nemen. Onder meer ons land had de voorbije weken en maanden sterk aangedrongen bij de Commissie om de noodwetgeving op tafel te leggen.

> **Een no-deal zou voor ons op korte termijn een ramp zijn**
>
> Geert De Groote - Visser

Onzekerheid knaagt bij Vlaamse vissers

De Vlaamse vissers kijken met een bang hart naar de brexitonderhandelingen. Als de Britten hun wateren sluiten, zijn ze hun belangrijkste visgebieden kwijt. “Vlaamse vissers vissen al jaren in Britse wateren”, reageert visser Geert De Groote. “Ik zie dat onze

sector nu gebruikt wordt als pasmunt in een groot politiek spel. Terwijl de mensen ons daar altijd goed ontvangen. In de Britse wateren vis ik vooral op zeetong, zeeduivel of rog. Dat zijn soorten waar er in het VK nauwelijks een markt voor is."
En dat is de ironie in het debat. Veel van de vis die voor de Britse kust gevangen wordt, lusten de Britten vaak zelf niet. Ze voeren die dus uit: 70 procent van die Britse visexport komt terecht in de Europese Unie. De Nederlanders nemen bijvoorbeeld veel haring en makreel af. Op hun beurt importeren de Britten de kabeljauw voor hun fish-and-chips voornamelijk uit de Europese Unie.
"Ik heb altijd de hoop gehad dat iedereen zijn verstand zou gebruiken en tot een akkoord zou komen", zegt de visser. "Een no-deal zou voor ons op korte termijn een ramp zijn. Die onzekerheid begint echt te knagen. De visserij is ons leven, maar het is altijd al een moeilijke sector geweest. En dan ging het net de laatste jaren, door goede visbestanden, even wat beter."
De Britse eisen blijven bikkelhard. Londen wil dat Europese vissers liefst 80 procent minder vis uit de Britse zee halen, in de zone tussen de 12 en 200 zeemijl voor de kust. Dichterbij zouden de Europese vissers zelfs niet meer mogen komen. Deze regeling zou drie jaar gelden, daarna willen de Britten er jaar na jaar opnieuw over onderhandelen.
Al heeft Vlaanderen nog iets achter de hand, voor mochten de Britten hun wateren sluiten. Een oud charter, van de Engelse koning Karel II uit 1666. In dat Privilegie der Visscheriebeloofde de koning 'ten eeuwen tijde' het recht aan vijftig Brugse vissersboten om in Britse wateren te vissen. Een bedankje voor de gastvrijheid die de Bruggelingen hem hadden betoond tijdens zijn drie jaar durende ballingschap. "We onderzoeken momenteel of het geldig is", zegt de woordvoerder van minister van Landbouw Hilde Crevits. "Dat zou het wel moeten zijn, want het is sindsdien nog bovengehaald."

Hamsterende Britten

De Britten zijn er op hun beurt ook niet helemaal gerust op. Tesco, de grootste supermarktketen van het Verenigd Koninkrijk, is begonnen met massaal niet-bederfbare goederen in te slaan uit vrees voor tekorten na 1 januari. Tegelijk waarschuwt de keten ook voor hogere prijzen vanaf die datum.

> **"Vanaf januari zullen er invoerheffingen gelden op tal van producten, die zijn tamelijk substantieel op sommige voedingswaren**
>
> John Allen - Supermarktketen Tesco

"We proberen zoveel mogelijk te verzamelen, in ons eigen opslagplaatsen en bij onze leveranciers", zei topman John Allen aan het persagentschap Bloomberg. Hij waarschuwde ook voor een prijsstijging van naar schatting drie tot vijf procent. "Vanaf januari zullen er invoerheffingen gelden op tal van producten. Die zijn tamelijk substantieel op sommige voedingswaren."
Momenteel gelden er in veel Britse havens al lange wachttijden, door lastminute-leveringen en de coronacrisis. Dit leidt ook tot hogere vrachttarieven, die waarschijnlijk doorgerekend zullen worden aan de consument. Supermarktketen Tesco verwacht wel dat de problemen slechts één à twee maanden zullen duren. "Daarna zou de bevoorrading weer normaal moeten verlopen", klinkt het. Nagelbijten tot zondag dus.

Bron: VRT / Belga / De Morgen

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |